25 Νοεμβρίου 2019

Η Παναγία Γοργοϋπήκοος της Βέροιας

Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Προσκυνήματα-Οδοιπορικά-Τουρισμός

Γοργούπηκόου Βέροιας είναι ένα ακόμη κτίσμα των υστεροβυζαντινών χρόνων. Ο ναός πιθανότατα κτίστηκε πριν τον 15ο αιώνα, όπως προκύπτει από την ανεύρεση σ’ αυτόν τοιχογραφιών οι όποΤες χρονολογούνται στην συγκεκριμένη περίοδο. Στο ϊδιο συμπέρασμα φαίνεται να καταλήγουμε και από το γεγονός ότι κατά την διάρκεια της Οθωμανοκρατίας δεν επιτρεπόταν η ανέγερση καινούργιων ναών παρά μόνο η ανακαίνιση ήδη υπαρχόντων ή η ανοικοδόμηση όσων είχαν καταστραφεί

Ο πρώτος ναός άνηκε στον αρχιτεκτονικό τύπο της μονόκλιτης βασιλικής. Η τοιχοποιΐα του μας παραπέμπει σε υστεροβυζαντινό κτίσμα, πιθανότατα σύγχρονου με την πρώτη φάση τοιχογραφίας που εντοπίστηκε στο ναό και παλαιότερη από τις τοιχογραφίες που σώζονται σήμερα και χρονολογούνται στο δ΄ τέταρτο του 15ου αιώνα. Η Αγία Τράπεζα του ναού είναι μία μαρμάρινη πλάκα η οποία στηρίζεται σε τμήμα παλαιού κίονα. Από το σωζόμενο μέχρι σήμερα τμήμα του ναού δεν διαπιστώνεται η ύπαρξη παραθύρων σ΄ αυτόν, έκτος από ένα που υπάρχει στον ανατολικό τοίχο του. Βέβαια η μη ύπαρξη παραθύρων συνηθιζόταν στους χρόνους της Τουρκοκρατίας και είναι ένα παράδειγμα το όποιο ακολουθούν και άλλοι ναοί των ιδίων αλλά και των μετέπειτα χρόνων. Δυστυχώς δεν έχουμε περισσότερα στοιχεία για τον παλαιό ναό.

Πολύ αργότερα, πιθανότατα οτά τέλη του 18ου η στις αρχές του 19ου αιώνα, κατασκευάζεται ο σημερινός μεγαλύτερος ναός. Ο ναός αυτός ανήκει στον τύπο της τρίκλιτης – ξυλόστεγης βασιλικής. Σ΄ αυτόν έντάχτηκαν τμήματα του παλαιότερου ναού και έτσι ο παλαιός ναός αποτελεί σήμερα το χώρο του διακονικού και τμήμα του νοτίου κλίτους του ναού. Ο χωρισμός ανάμεσα στα τρία κλίτη γίνεται με κιονοστοιχία από ξύλινες κολόνες. (περισσότερα...)